

-2 the ocean. -3 = °पत्रा q. v. -4 N. of a plant सुस्तक.
 -5 talc. -मात्रज a. produced only in water. (-जः) a conch-shell. -मुच m. a cloud; ध्वनितसूचितमम्बुमुचां चयम् Ki. 5. 12.
 -राजः 1 the ocean. -2 Varuṇa. -राशिः receptacle or store of water, the ocean; त्वयि ज्वलयौर्व इवाम्बुराशौ S. 3. 3; चन्द्रोदयारम्भ इवाम्बुराशिः Ku. 3. 67, R. 6. 57; 9. 82.
 -रुह n. 1 a lotus. -2 Sārāsa. -रुहः, -हम्, a lotus; विपुलिनाम्बुरुहा न सरिद्रधुः Ki. 5. 10. (-हा) N. of the land-lotus plant (स्थलपद्मिनी). -रोहिणी a lotus. -वाची [अम्बु तद्वर्षणं वाचयति सूचयति] an epithet applied to the earth during four days from the 10th to the 13th in the dark half of the month of Āṣāḍha when it is supposed to be unclean (रजस्वला इव) and agriculture is prohibited; Brav. P. 2. 77. °प्रदः the 10th day; °त्यागः 13th day. -वासिनी, -वासी N. of a plant (पाटला), the trumpet flower. -वाहः [अम्बु वहतीति] 1 a cloud; तद्विद्वन्तमिवाम्बुवाहम् Ki. 3. 1; भर्तुर्मित्रं प्रियमविधवे विद्धि मामम्बुवाहम् Me. 101. -2 a lake. -3 water-bearer. -4 the number 17. -5 a sort of grass. -वाहिन a. carrying or conveying water. -m. 1 a cloud. -2 = सुस्तक. (-नी) 1 a wooden vessel, a sort of bucket. -2 a woman fetching water. -3 N. of a stream. -विहारः sporting in water. -विश्रवा = घृतकुमारी. -वेग a. flowing quickly; यथानदीनां बहवोऽम्बुवेगाः Bg. 11. 28. -वेतसः a kind of cane or reed growing in water. (Mar. लव्हाळा). -शिरीषिका N. of plant -सरणम् flow or current of water. -सर्पिणी a leech (अम्बुनि सर्पति). -सेचनी a wooden baling vessel.

अम्बुजिनी The lotus-creeper. -कुटुम्बिन m. The sun, Śāhendra. 1. 40.

अम्बुमत् a. Watery, containing water. -ती N. of a river.

अम्बुरः, (-म्बरः) A threshold of a door.

अम्बुकृत a. Sputtered, pronounced indistinctly in shutting the lips, the sound thus remaining as it were in the mouth; uttered while emitting saliva from the mouth. -तम् A sputtering noise, the growling of a bear; दधति कुहरभाजामत्र भल्लकयूनामनुरसितगुरुणि स्यान्मम्बुकृतानि U. 2. 21; Māl. 9. 6; Mv. 5. 41.

अम्बुः Ved. A chanter. वेति स्तोत्रं अम्बुम् Rv. 8. 72. 5.

अम् 1 A. [अम्भते, अम्भत] To sound.

अम्भस् [By Un. 4. 209 आप्-असुन्; or अम्भ् शब्दे असुन्] 1 water; कथमप्यम्भसामन्तरानिष्पत्तेः प्रतीक्षते Ku. 2. 37; स्वेद्यमामज्वरं प्राज्ञः कोऽम्भसा परिषिञ्चति Śi. 2. 54; अम्भसाकृतम् done by water P. VI. 3. 3. -2 The sky. -3 The fourth sign of the zodiac. -4 Mystical name of the letter व्. -5 A God. -6 A man. -7 The world of the Manes. -8 A Rākṣasa or Asura. -9 (In Phil.) तुष्टि or acquiescence of the soul. -10 Power; splendour; fruitfulness -(dual.) अम्भसी Heaven and earth. -(pl.) Collective name for Gods, men, Manes, and demons. [cf. L. imber: Gr. ombpos.] -Comp. -ज a. produced in water,

aquatic. (-जः) 1 the moon. -2 the (Indian) crane or Sārāsa. (-जम्) a lotus; बाले तव मुखाम्भोजे कथमिन्दीवरद्वयम् S. Til. 17; so पाद°, नेत्र°, °खण्डः a group of lotus flowers; कुमुदवनमपत्रि श्रीमदम्भोजखण्डम् Śi. 9. 11, 64; °जन्मन् m., -जनिः, -योनिः the lotus-born God, epithet of Brahmā. सदनसुपगतोऽहं पूर्वमम्भोजयोनेः Prab. (-जा) Glycirrhiza glabra (Mar. ज्येष्ठमध). -जन्मन् n. a lotus; अम्भोजन्मजनिस्तदन्तरगतो Bhāg. 10. 13. 15. -दः, -धर. 1 a cloud, ननाद सोऽम्भोद इवातपान्ते Mb. 8. 17. 15. -2 the plant सुस्तक -धिः, -निधिः, -राशिः 'receptacle of waters', the ocean; संभूयाम्भोधिमभ्येति महानद्या नगापगा Śi. 2. 100; याद्वाम्भोनिधोन्मुद्धे वेलेव भवतः क्षमा 58; so अम्भसां निधिः; शिखाभिराश्लिष्ट इवाम्भसां निधिः Śi. 1. 20; °वल्लभः or °पल्लवः a coral. -रुह n. (द), -रुहम् a louts; हेमाम्भोरुहसस्यानां तद्वाप्यो धाम सांप्रतम् Ku. 2. 44. m. the (Indian) crane. -सारम् a pearl. -सूः smoke; cloudiness (Mar. धुके). -स्थ a. living in water; what holds or contains water.

अम्भोजिनी 1 A lotus-plant or its flowers; °वननिवासविलासम् Bh. 2. 18. -2 A group of lotus flowers. -3 A place abounding in lotuses.

अम्भृण a. Ved. 1 Powerful, great, mighty (महत्). -2 Roaring terribly. -णः 1 A vessel or tub used in preparing the Soma juice. -2 The father of Vāch (वाच).

अम्भय a. (-यी f.) [अप्-मय] Watery, formed from water; R. 10. 58.

अम्भ्यक् Ved. Towards, near. अम्भ्यक् सा त इन्द्र ऋष्टिरसे Rv. 1. 169. 3.

अम्भ्र = आम्र q. v.

अम्भ्रातः, -तकः A species or hog-plum; see आम्रातक.

अम्ल a. [अम्-ऊ Un. 4. 108.] Sour, acid; कट्वम्ललवणासुष्णतीक्ष्णरुक्षविदाहिनः (आहारः) Bg. 17. 9. -म्लः 1 Sourness, acidity, one of the six kinds of tastes or rasas q. v. यो दन्तहर्षमुत्पादयति मुखास्त्राव जनयति श्रद्धां चोत्पादयति सोऽम्लः (रसः) Suśr. -2 Vinegar. -3 Wood-sorrel. -4 = अम्ल-वेतस q. v. -5 The common citron tree. -6 Belch. -म्ली = चाङ्गेरी. -म्लम् Sour curds, butter-milk, with a fourth part of water. -Comp. -अक्त a. acidulated. -अङ्कुशः a variety of sorrel (°वेतस). -अध्यूषितम् a disease of the eye. -उद्गारः sour eructation. -काण्डम् N. of a plant (लवणतृण). -केशरः the citron tree. -गन्धि a. having a sour smell. -गोरसः sour butter-milk. -चुक्रिका, -चूडा a sort of a sorrel. -जम्बीरः, -निम्बकः the lime-tree. -त्वक् A seed of the tree Chirongia sapida (Mar. चारोळी). -नायकः = °वेतसः q. v. -निशा N. of a plant (शठी; Mar. आवेहळद, कापूरकाचरी) -पञ्चक, -पञ्चफलम् a collection of five kinds of vegetables and fruits; कौलं च दाडिमं चैव वृक्षाम्लं चुक्रिका तथा । अम्लवेतसमित्येतदम्लपञ्चफलं स्मृतम् ॥ or जम्बीरं नागरङ्गां च तथा म्लं वेतसं पुनः । तिन्तिडीकं वीजपूरमम्लपञ्चफलं स्मृतम्. -पुत्रः N. of a plant (अश्मन्तक). (-त्री) पलाशीलता and क्षुद्राम्लिका. -पनसः N. of a tree (लकुच). -पित्तम् acidity of